

Sygn. akt IV KO 61/20

POSTANOWIENIE

Dnia 25 września 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Wąsek-Wiaderek

w sprawie **T. S.** ,
skazanego za czyn z art. 258 § 1 i 3 k.k. i in.,
po rozpoznaniu na posiedzeniu w Izbie Karnej w dniu 25 września 2020 r.,
kwestii przyjęcia do rozpoznania wniosku skazanego o wznowienie postępowania w
sprawie zakończonej prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 23
sierpnia 2018 r., sygn. akt II AKa (...),
zmieniającym wyrok Sądu Okręgowego w C.
z dnia 14 grudnia 2017 r., sygn. akt II K (...),
na podstawie art. 545 § 3 k.p.k.

p o s t a n o w i ł

**odmówić przyjęcia wniosku wobec jego oczywistej
bezzasadności.**

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w C. wyrokiem z dnia 14 grudnia 2017 r., sygn. akt II K (...), uznał T. S. za winnego popełnienia szeregu czynów zabronionych, popełnionych w warunkach ciągów przestępstw i zakwalifikowanych m.in. z art. 286 § 1 k.k. i art. 297 § 2 k.k. przy zastosowaniu art. 64 § 1 k.k. i art. 65 § 1 k.k. oraz czynu z art. 258 § 1 i 3 k.k., jak również czynu zakwalifikowanego z art. 18 § 1 k.k. w zw. z art. 270 § 1 k.k. przy zastosowaniu art. 64 § 1 k.k. W pkt 5 tego wyroku Sąd Okręgowy połączył jednostkowe kary pozbawienia wolności oraz kary grzywny wymierzone za ww. czyny i wymierzył T. S. karę łączną 4 lat pozbawienia wolności oraz karę łączną grzywny w ilości 500 stawek dziennych przyjmując, że jedna stawka dzienna jest równoważna kwocie 10 złotych.

Wyrokiem z dnia z dnia 23 sierpnia 2018 r., sygn. akt II AKa (...), Sąd Apelacyjny w (...), po rozpoznaniu apelacji prokuratora, zmienił zaskarżony wyrok przyjmując, że

podstawą kary łącznej jest art. 91 § 2 k.k. w zw. z art. 86 § 1 k.k. (pkt 1). W pozostałym zakresie zaskarżony wyrok został utrzymany w mocy (pkt 2).

W piśmie z dnia 27 maja 2020 r. skierowanym do Sądu Okręgowego w C. (data nadania 28 maja 2020 r. – k.4v.) T. S. wniósł o wyznaczenie obrońcy z urzędu celem wniesienia wniosku o wznowienie postępowania w „sprawie Sądu Okręgowego w C. o sygn. akt II K (...)”. Skazanemu podniósł, że w sprawie zachodzą podstawy do obligatoryjnego i z urzędu wznowienia postępowania, ponieważ „nie ze swojej winy został pozbawiony praw odwoławczych”.

Wniosek skazanego zarządzeniem z dnia 3 czerwca 2020 r. został według właściwości przekazany do Sądu Najwyższego (k. 3 akt SN).

Zarządzeniem Sędziego Sądu Najwyższego z dnia 2 lipca 2020 r. T. S. został wezwany do wskazania, jakie to okoliczności, wymienione w art. 540 k.p.k. lub w art. 540b k.p.k., mają stanowić podstawę wniosku o wznowienie postępowania, pod rygorem nierozpoznania wniosku o ustanowienie obrońcy z urzędu i skierowania wniosku na posiedzenie w trybie art. 545 § 3 k.p.k. w przedmiocie odmowy jego przyjęcia do rozpoznania. Skazanemu określono termin 7 dni na wskazanie powyższych informacji.

Odpis zarządzenia skazany otrzymał w dniu 10 lipca 2020 r. (k. 25 akt SN).

Termin do zajęcia stanowiska upłynął bezskutecznie skazanemu z dniem 17 lipca 2020 r. Jednocześnie w dniu 2 lipca 2020 r. do Sądu Najwyższego wpłynęło kolejne pismo skazanego, w którym nie precyzuje swego wniosku w zakresie „pozbawienia go praw odwoławczych”, natomiast podnosi zastrzeżenie w stosunku do wprowadzenia do wykonania kary orzeczonej w sprawie II K [...] /16 po utracie prawomocności wyroku łącznego obejmującego tę karę, pomimo tego, że – w ocenie skarżącego – został przekazany do Polski na podstawie europejskiego nakazu aresztowania jedynie w celu wykonania kary łącznej orzeczonej wyrokiem łącznym a nie kary łącznej orzeczonej w sprawie II K [...] /16.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Jak słusznie podkreśla się w orzecznictwie, w art. 545 § 3 k.p.k. ustawodawca sformułował obowiązek dokonywania kontroli wniosku o wznowienie postępowania z punktu widzenia jego ewentualnej oczywistej bezzasadności. Dla tej kontroli decydująca jest sama treść wniosku o wznowienie, który może być oczywiście bezzasadny z różnych powodów, na co wskazuje użyte w art. 545 § 3 k.p.k. wyrażenie "w szczególności". Ta oczywista bezzasadność wynikać więc może choćby z tego, że we wniosku wskazano podstawy wznowienia, które nie są przewidziane w ustawie albo z tego, że w ogóle nie

wskazano żadnych podstaw wznowienia (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 25 września 2015 r., II KO 49/15, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 kwietnia 2018 r., III KO 25/18). Stosowanie wskazanego na wstępie przepisu uznać należy w związku z tym za konieczne także wtedy, gdy sąd wznowieniowy w sposób nie budzący wątpliwości stwierdzi, że żadna ze wskazanych we wniosku okoliczności nie mieści się w katalogu przesłanek wznowieniowych zawartych w art. 540 k.p.k., art. 540a k.p.k. lub art. 540b k.p.k. oraz gdy nie będzie wchodzić w grę działanie tego sądu z urzędu (art. 542 § 3 k.p.k.) lub też wniosek w ogóle nie będzie zawierał okoliczności uzasadniających wszczęcie postępowania o charakterze nadzwyczajnym (zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 25 września 2015, II KO 49/15, z dnia 19 stycznia 2016 r., V KO 77/15, z dnia 22 listopada 2016 r., IV KO 78/16, z dnia 14 grudnia 2016 r., III KO 72/16).

Przenosząc powyższe rozważania na grunt przedmiotowej sprawy stwierdzić należało, że wniosek skazanego spełnia wyżej zaprezentowane wymogi odmowy przyjęcia go do rozpoznania z powodu jego oczywistej bezzasadności.

W złożonym wniosku skazany jedynie zasygnalizował wolę wznowienia postępowania, odwołując się do bliżej niesprecyzowanych podstaw, jednocześnie wnosząc o wyznaczenie obrońcy z urzędu do sporządzenia wniosku o wznowienie postępowania. Wezwany do doprecyzowania tych kwestii, zgodnie z zarządzeniem z dnia 2 lipca 2020 r., nie przedstawił w zakreślonym terminie (ani później) żadnych informacji wskazujących na ewentualne podstawy do wznowienia postępowania w tej sprawie.

Regulacja wstępnej kontroli wniosku o wznowienie postępowania zawarta w art. 545 § 3 k.p.k. wprowadzona została po to, aby wyeliminować konieczność przeprowadzania różnego rodzaju czynności procesowych związanych z wnioskiem, który w stopniu oczywistym nie może doprowadzić do wznowienia postępowania. Niezasadne jest więc wyznaczanie obrońcy z urzędu, skoro skazany nie podał w swoim wniosku jakichkolwiek okoliczności, które mogłyby być rozpatrywane w płaszczyźnie podstaw wznowienia postępowania (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 kwietnia 2018 r., III KO 25/18).

Sprecyzowanie okoliczności, które wskazywałyby na zaistnienie przesłanek z art. 540 § 1 k.p.k. lub 540b k.p.k. nie nastąpiło również w piśmie skazanego, które wpłynęło do Sądu Najwyższego dnia 2 lipca 2020 r. (a zatem zanim otrzymał on wezwanie do doprecyzowania swego wniosku). Skazany podnosi w nim bowiem całkowicie inne okoliczności niż te objęte jego pierwotnym wnioskiem. Skazany wyraził jedynie zastrzeżenia wobec skierowania do wykonania kary orzeczonej w sprawie II K (...) w kontekście przekazania go do Polski na podstawie europejskiego nakazu aresztowania

wydanego w celu wykonania kary łącznej orzeczonej wyrokiem łącznym, obejmującym karę orzeczoną w sprawie II K (...), który to wyrok łączny utracił walor prawomocności. W tym względzie trzeba stwierdzić, że wskazana okoliczność nie stanowi podstawy do wznowienia na wniosek prawomocnie zakończonego postępowania karnego w sprawie II K [...] /16 a właśnie do tego zmierzał pierwotny wniosek skazanego.

Na marginesie trzeba też dodać, że Sąd Najwyższy badał już postępowanie w tej sprawie (sygn. akt Sądu Okręgowego w C.: II K (...)) pod kątem podstaw do wznowienia postępowania z urzędu (postanowienie z dnia 8 stycznia 2020 r., IV KO 155/19). W poprzednim postępowaniu T. S. podnosił, że postępowanie toczyło się pod nieobecność przydzielonego mu z urzędu obrońcy, którego obecność była obowiązkowa. Ponadto upatrywał naruszenia swoich praw jako strony postępowania w postawie obrońcy z urzędu w toku postępowania przed sądem I instancji, zwłaszcza jeśli chodzi o kwestię niewniesienia apelacji. Zatem skazany również w poprzednio złożonym piśmie, potraktowanym jako sygnalizacja potrzeby zbadania konieczności wznowienia postępowania karnego z urzędu, wskazywał na uchybienia związane z uruchomieniem kontroli odwoławczej orzeczenia. Po rozpoznaniu tamtej sprawy Sądy Najwyższy nie stwierdził przesłanki określonej w art. 439 § 1 pkt 10 k.p.k.

Podsumowując, wobec tego, że skazany nie wskazał na okoliczność, która wchodziłaby w zakres podstaw wznowienia postępowania karnego na wniosek, określonych w art. 540 k.p.k., art. 540a k.p.k. lub w art. 540b k.p.k., Sąd Najwyższy orzekł jak na wstępie.